

Toimintakertomus 2022

Valmistauduimme Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan yhdistymiseen ja tulevaan hyvinvointialueyhteistyöhön. Myös yliopistoyhteistyö uudistui.

Sisällys

Esipuhe: Osaamiskeskustoiminta muutoksessa	2
Lapset, perheet ja lastensuojelu	4
Tulevaisuuden lastensuojelu -hanke	4
Etelä-Suomen OT -keskushanke	5
Aikuisten palvelut	6
Sosiaalisen kuntoutuksen verkosto	6
Aikuisväestön hyvinvointimittari	7
GeroMetro ikäihmisten palvelut	9
Raha- ja digipelaaminen Peliklinikka	11
Tutkimus Peliklinikalla	12
Yliopistoyhteistyö ja Pääkaupunkiseudun Praksis	13
Sosiaalihuollon kirjaaminen ja Kansa -koulu	14
Sosiaalihuollon vaikuttavuus ja tutkimus	16
Lastensuojelu lapsen etuna (ETU) -tutkimushanke	16
Terveyssozialityön arvioinnin ja intervention vaikuttavuus näkyväksi (Sostyö-TerVa) - tutkimushanke	17
Viestintä	19
Henkilöstö ja talous	20
Julkaisut	23

Esipuhe: Osaamiskeskustoiminta muutoksessa

Jo toinen vuosi työskentelyä poikkeusoloissa! Melkeinpä voi muistaa jokaisen kerran, jolloin oli mahdollisuus tavata työtovereita livenä. Yksi tällainen kohokohta oli kummituskävely Kruunuhaassa ja illallinen georgialaisessa ravintolassa Kurvissa. Etätö sujui jo rutiinilla ja uudet työntekijät otettiin vastaan ja perehdytettiin Teamsillä.

Poikkeukselliset olot eivät kuitenkaan hidastaneet Soccan toiminnan uudistumista. Vuoden aikana valmisteltiin muutoksia, jotka tähtäsivät sosiaalihuollon kehittämisen, tutkimuksen ja koulutuksen vahvempaan koordinaatioon Uudellamaalla. Socca, Sosiaalitalo ja Verso tiivistivät yhteistyötään ja syntyi yhteinen tahtotila toiminnan kokoamisesta yhteiseen organisaatioon. Uudet tuulet puhalsivat myös sosiaalityön käytäntötutkimuksessa. Helsingin yliopisto esitteli syksyllä suunnitelman selkiyttää ja vahvistaa käytäntötutkimuksen rakenteita. Heikki Waris -instituutti ja Mathilda Wrede -instituutti sulautuisivat uuteen, sosiaalityön tieteenalan johtamaan kolmikieliseen Helsinki Practice Research Centreen. Suunnitelma sai yksimielisen kannatuksen ja kiitosta myös nykyistä Heikki Waris -instituuttia rahoittavilta kunnilta.

kesäkuussa eduskunta hyväksyi lopulta sote-uudistusta koskevan lakipaketin. Uudistus saattoi myös sosiaalialan osaamiskeskusten tulevaisuuden epävarmaan tilaan. Uuden lainsäädännön mukaan hyvinvointialueilla on vastuu järjestää tutkimus- ja kehittämistoiminta haluamallaan tavalla ja sopia keskenään myös YTA-tasoisesta toiminnasta.

lhmättelyä herätti, mitä mahtaa käydä sosiaalialan osaamiskeskuksille tässä myllerryksessä. Kyseltiin lakkautetaanko laki sosiaalialan osaamiskeskuksista, katoaako valtionavustus tai yhdistetäänkö sosiaalialan osaamiskeskukset isommiksi koko yhteistyöaluetta koskeviksi? Ei kuitenkaan ollut epäilystä siitä, etteikö sosiaalihuollon tutkimusta tai kehittämistoimintaa pidettäisi valtakunnassa tärkeänä. Eduskunta otti sote-lainsäädäntöä hyväksyessään vahvan kannan, että sosiaalihuoltoon on luotava yliopistosairaaloita vastaava tutkimuksen, kehittämisen, koulutuksen ja innovaatiotoiminnan rakenne. Kirjaus vahvisti uskoa tulevaisuuteen ja auttoi visioimaan myös Soccan tulevaisuutta.

Vuosi päättyi yllätykseen. HUS julkaisi oman organisaatiouudistuksensa ja teki myös Soccan asemaa koskevan päätöksen. Socca siirtyisi vuoden 2022 alusta uuteen Aluepalveluyksikköön, jonka tehtävä olisi huolehtia alueellisesta yhteistyötä kullakin uudella hyvinvointialueella. Vasta seuraava vuosi osoittaisi, edistikö vai haittasiko tämä mahdollisuuksia sosiaalihuollon kehittämiseksi ja tutkimukselle.

Tämä on viimeinen toimintakertomus, jota saan olla tekemässä. Monet asiat ovat hyvällä uralla ja näköpiirissä siintävät uudistuvat sosiaalipalvelut ja tiivistyvä yhteistyö terveydenhuollon kanssa. Kiitän lämpimästi työtovereita ja yhteistyökumppaneita kaikesta,

mitä olemme vuosien varrella yhdessä tehneet, paljon hyviä muistoja vien mukani. Samalla toivotan rohkeutta tuleviin koitoksiin.

Pirjo Marjamäki

Lapset, perheet ja lastensuojelu

Tulevaisuuden lastensuojelu -hanke

Tulevaisuuden lastensuojelu -hankkeen läpileikkaavia teemoja olivat monitoimijaisuus, osallisuus ja systeminen työote

Tulevaisuuden lastensuojelu -hankkeen (2020–2022) tavoitteena oli parantaa alueen lastensuojelun asiakkaana olevien lasten, nuorten sekä heidän perheidensä palveluja ja moniammatillista tukea. Hanke toimi Etelä-Suomen toiminta-alueella (YTA) ja oli osa sosiaali- ja terveystieteiden valtakunnallista monimuotoisen lastensuojelun -kehittämishanketta.

Hankkeen keskeisimmät yhteiset teemat olivat osallisuus, systemisyys ja monitoimijaisuus. Hankkeen kehittämisen perustana ollut systemisen työtavan yhdistäminen asiakkaiden osallisuuden vahvistamiseen toi hyviä tuloksia. Tätä kannattaa hyödyntää myös muiden palveluiden kehittämisessä. Systemisyyden ja osallisuuden edistäminen rinnakkain edellyttää kuitenkin organisaatioiden sitoutumista kaikilla eri tasoilla: kentän työntekijöistä ylimpään johtoon. Asiakkaiden osallisuus huomioitiin ottamalla kehittämiseen mukaan kokemusasiantuntijoita ja monitoimijaisuudessa korostui asiakkaiden ja työntekijöiden aktiivinen osallistuminen yhteistyöhön.

Hankkeessa vahvistettiin rakenteita ja työtapoja, jotka ylläpitävät näitä periaatteita asiakastyössä ja verkostoyhteistyössä. Koulutuksissa, työpajoissa ja tiimien kanssa työskennellessä keskeisiä teemoja lastensuojelun systemisen toimintamallin vahvistamisessa olivat asiakkaan ja yhteistyökumppaneiden osallistuminen systemiseen työskentelyyn.

Hankkeen lukuisissa webinaareissa (17 kpl) esiteltiin kehittämistyön etenemistä ja tuloksia. Webinaarien palautteet kertovat muun muassa, että asiakkaiden kokemukset pysäyttivät tarkastelemaan ja kehittämään omaa työtä. Myös konkreettiset kokemukset ja onnistumiset olivat innostavia.

Pääkaupunkiseudulla kehittämisen painopisteenä olivat Hehku-toimintamallin kehittäminen yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa (väliinpuotoajanuorten työpaketti), lastensuojelun systemisen toimintamallin vahvistaminen Espoossa ja monitoimijaisen arvioinnin kehittäminen Vantaalla.

Tulevaisuuden lastensuojelu -hanketta hallinnoi Socca ja osatoteuttajina ovat Etelä-Suomen muut osaamiskeskukset Verso, Sosiaalitalo, Socom ja FCKC sekä Lastensuojelun keskusliitto. Hanketyöntekijöitä oli 15.

Tulokset Innokylässä

Hankkeen tuotoksena syntyi 10 toimintamallia, joita ovat muun muassa Hehku-toimintamalli, monitoimijaisen arvioinnin toimintamalli, systeeminen ajattelu- ja toimintamalli sekä NVR (Non Violent Resistance) Väkivallattoman vastarinnan vanhempaintyön toimintamalli. Kaikki toimintamallit ja hankekokonaisuuden esittely sekä arviointi löytyvät [Innokylästä](#).

Tapahtumia ja viestintää vuonna 2022

- 17 webinaaria YTA-alueen ammattilaisille kehittämisen tueksi
- 27 blogia ja uutista sekä 5 uutiskirjettä
- Sosiaalisen median seuraajat: Facebook 790 ja Twitter 245
- Osatoteuttajana Lastensuojelupäivien alaseminaarissa

Etelä-Suomen OT -keskushanke

Etelä-Suomen osaamis- ja tukikeskushanke (OT)

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelujen kehittämistä tehtiin Etelä-Suomen osaamis- ja tukikeskushankkeessa (2022-2023). OT-keskus on suunnitteilla oleva palvelurakenne, jonka on tarkoitus mahdollistaa vaativaa erityisosaamista sekä monitieteisyyttä ja integraatiota edellyttävät palvelut, joita yksittäisen hyvinvointialueen ei ole mahdollista järjestää itse. Etelä-Suomen hankkeessa ovat mukana Uudenmaan, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan hyvinvointialueet sekä Helsinki ja HUS. Suomessa on käynnissä viisi OT-keskushanketta, yksi jokaisella YTA-alueella.

Hankkeessa jatketaan OT-keskusrakenteen kehittämistä aiempien hankkeiden pohjalta ja kokeillaan rakenteen toimintaa valittujen asiakastyön pilottien avulla. Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet perustuvat Etelä-Suomen YTA-alueen sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden yhteisesti tunnustamiin, vaativaa monitoimijaista erityisosaamista edellyttäviin kehittämiskärkiin.

Hanke käynnistyi elokuussa. Ensimmäisten kuukausien aikana hankehakemuksen pohjalta tehtiin tarkempi toimintasuunnitelma aikatauluineen, verkostoiduttiin ja käynnistettiin OT-seulan pilotointi Päijät-Hämeen hyvinvointialueella. OT-seula voisi olla väline, jonka avulla työntekijä, työpari tai tiimi voivat arvioida asiakastilanteen vaativuutta.

Lisäksi hankkeessa tehtiin aktiivista yhteistyötä muiden OT-keskushankkeiden kanssa.

Aikuisten palvelut

Sosiaalisen kuntoutuksen verkosto

Sosiaalisen kuntoutuksen verkosto: Julkaisuja, pilotteja ja tehostetun yksilötyön kehittämistä

Sosiaalisen kuntoutuksen verkoston tavoitteena vuosina 2021–2022 oli kartoittaa sosiaalisen kuntoutuksen vaikuttavia työtapoja ja menetelmiä, vahvistaa asiakkaan tilanteen arviointia ja vaikuttavuutta sekä kartoittaa monialaista yhteistyötä ja yhdyspintoja.

Sosiaalisen kuntoutuksen kartoituksen tuloksia

Vuonna 2022 koostettiin pääkaupunkiseudulta kerätyn aineiston pohjalta julkaisu Sosiaalinen kuntoutus monialaista tukea tarvitsevan aikuisen palvelupolulla - pääkaupunkiseudun sosiaalisen kuntoutuksen kartoitus. (julkaistiin 05/2023) Siinä kuvataan sosiaalisen kuntoutuksen järjestämistä pääkaupunkiseudun suurissa kunnissa ennen hyvinvointialueille siirtymistä, esimerkkiasiakkaiden asiakaspolkuja, kuntoutumista edistäviä tekijöitä sekä kehittämistarpeita ja toimivia ratkaisuja. Kartoitus toimii jatkossa lakisääteisen sosiaalisen kuntoutuksen kehittämisen tukena hyvinvointialueilla.

Vieraskielisten asiakkaiden sosiaalisen kuntoutuksen erityispiirteitä ja vaikuttavaan kuntoutukseen johtavia avaintekijöitä koottiin julkaisuun Vieraskielisten sosiaalinen kuntoutus - raportti ammattilaisten ja asiakkaiden kokemuksista (julkaistiin 03/2023).

Vaikuttavuuden arvioinnissa pilotoitiin Aikuisväestön hyvinvointimittaria osana pääkaupunkiseudun sosiaalisen kuntoutuksen kartoitusta. Pilottitulokset kertovat, että pääsääntöisesti vastaajien elämäntilanne helpottui, hyvinvointi vahvistui ja tavoitteet saavutettiin sosiaalisen kuntoutuksen aikana. Lue lisää pilotin tuloksista vaikuttavuusosiosta.

Vaikuttamistyötä ja verkostoitumista

Kartoituksen tuloksia esiteltiin myös Aikuisten sosiaalinen kuntoutus sotessa NYT! webinaarissa, johon osallistui 400 henkeä. Tuloksista keskustelivat ammattilaiset, kokemusasiantuntijat, kuntien sosiaalisen kuntoutuksen johtajat sekä kuntien luottamushenkilöt.

Pitkäaikaistyöttömien palveluiden näkökulmaa tuotiin esille Monialainen yhteistyö ja kuntoutus pitkäaikaistyöttömien työllistymisen tukena -webinaarissa. Mukana oli yli 130 Uudenmaan asiantuntijaa yli hallintorajojen, ja aiheena oli muun muassa palvelupolku asiakkaan osallisuuden näkökulmasta. Tilaisuus järjestettiin yhteistyössä HUS Perusterveydenhuollon yksikön Hyvä Kierre -verkoston kanssa.

Työpajasarjoja yksilötyön kehittämistä

Tehostetun yksilötyön kehittämiseen järjestettiin kaksi työpajasarjaa. Kevään Toiminnalliset työvälit käytettiin aikuisten sosiaalityössä -työpajasarjassa työntekijät kokeilivat eri työvälit asiakkaidensa kanssa. Työpajan ja kokeilun tuloksista syntyi AMK-opinnäytetyö. Tämä työpajasarja järjestettiin vuoden aikana myös toisen kerran, tällä kertaa kohderyhmänä olivat Keski-, Länsi- ja Itä-Uudenmaan ammattilaiset. Syksyn työpajasarjan teemoina olivat tavoitteen asettelu, valmentava työote sekä verkostotyö. Yhteistyötä jatkettiin tiiviisti THL:n Sosiaalihuollon kehittämissuunnitelman (thl.fi) kanssa. Sosiaalityön vaikuttavat toimintamallit -työpajasarjaan osallistuttiin yhdessä Helsingin Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen Soiva-pilotin kanssa sekä annettiin asiantuntijahaastattelu THL:n sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin kehittämisen tueksi. Helsingin Soiva-pilotin toteuttamista ja arvioinnin suunnittelua tuettiin muun muassa menetelmällisin työpajoin ja kehittämistapaamisilla.

Tapahtunutta vuonna 2022

- Kaksi julkaisua sosiaalisen kuntoutuksen kartoituksesta
- Kuusi työpajaa tehostetun yksilötyön teemoista
- Kaksi verkostotilaisuutta, yhteensä noin 500 osallistujaa

Osallistujien kokemuksia verkostotyöstä

”Sain paljon uusia ajatuksia asiakastyöhön tulevaisuudessa. Oivaltamisen ilo!”

”Näitä tilaisuuksia enemmän, että saadaan kokonaisvaltaisesti samanlaisia työskentelymalleja.”

Aikuisväestön hyvinvointimittari

Aikuisväestön hyvinvointimittarin avulla tarkasteltiin sosiaalisen kuntoutuksen asiakkaiden hyvinvoinnin muutoksia

Vuoden 2022 aikana kerättiin tietoa kahden pääkaupunkiseudun kunnan sosiaalisen kuntoutuksen asiakkaiden koetusta hyvinvoinnista Aikuisväestön hyvinvointimittarin avulla. Pilotti oli osa pääkaupunkiseudulla toteutettua sosiaalisen kuntoutuksen kartoitusta. Mittauksiin osallistui ensimmäisessä vaiheessa 62 asiakasta ja toistomittauksia noin puolen vuoden seuranta-ajalta kertyi 33 asiakkaalta.

Näköalattomuuden muuttuminen myönteiseksi suhtautumiseksi tulevaisuuteen sekä hyvinvointia heikentävien osa-alueiden väheneminen olivat aineiston pohjalta kaikkein yleisin merkittävä muutos asiakkuuden alkuvaiheilla. Tuloksista keskusteltiin webinaareissa sekä sosiaalisen kuntoutuksen tiimeissä. Yhdessä pohdittiin myös Aikuisväestön

hyvinvointimittarin vahvuuksia ja puutteita vaikuttavuuden alustavassa tarkastelussa. Lue lisää sosiaalisen kuntoutuksen vaikuttavuudesta

Muu Aikuisväestön hyvinvointimittariin liittyvä kehittäminen

Vantaalla jatkettiin yhteistyötä järjestämällä Aikuisväestön hyvinvointimittarin käyttökoulutus osana KAP-Vantaan kokemusasiantuntijoiden koulutusohjelmaa. Koulutus suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä kahden kokemusasiantuntijan kanssa. Tavoitteena oli, että koulutetut kokemusasiantuntijat voisivat olla tukemassa Aikuisväestön hyvinvointimittarin käyttöä Vantaan sosiaalityössä.

Hyvinvointimittari sai koulutuksessa myönteisen vastaanoton. Mittarin kieliasua pidettiin ”kansankielisenä”, ja sen katsottiin olevan hyvä väline voimavarakeskeiseen, asiakkaan osallisuutta tukevaan ja tavoitteelliseen työskentelyyn. Toisaalta todettiin, että mittarin oikeanlainen tulkinta vaatii ammattilaisilta valmiuksia dialogiin ja asiakas saattaa tarvita kannustusta mittarin hyödyntämiseen. Koulutusta täydennettiin ammattilaisten työpaikalla.

Vantaalla jatkettiin hyvinvointimittarin juurruttamista aikuissosiaalityössä ja sosiaalisessa kuntoutuksessa. Mittariin perehdyttiin myös Keravan aikuissosiaalityössä, ja sitä hyödynnettiin asiakkaiden alkuarviointimallin kehittämisessä. Sekä Helsingissä että Vantaalla tehtiin Apotille mittarin tekniseen käytettävyyteen liittyviä kehittämissuhteita.

Mittareihin ja vaikuttavuuteen liittyviä puheenvuoroja pidettiin mm. vuoden 2022 sosiaali- ja terveydenhuollon ATK-päivillä, Apotin sisäisessä tilaisuudessa sekä Erytishuoltojärjestöjen Ehjä ry:n kehittämispäivässä.

GeroMetro ikäihmisten palvelut

GeroMetron kehittämiskauden päätös ja tulevaisuuden suunnittelua

GeroMetro on pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen iäkkäiden palveluiden kehittämisverkosto. Verkostossa yhdistyvät sosiaali- ja terveydenhuollon osaaminen, kehittäminen ja tutkimus. Kehittämiskauden päättämisen lisäksi valmisteltiin toiminnan laajenemista Uudellemaalle vuoden 2023 alussa.

Vuonna 2022 päättyneen kehittämiskauden kehittämisteemat olivat

- Palliatiivinen ja saattohoito
- Päivystykselliset tilanteet
- Etsivä työ ja sosiaaliset tilanteet
- Kotikuntoutus

Lue lisää kehittämisteemoista

Kaksivuotisen kehittämiskauden päätösvuoden keväällä järjestettiin viimeiset työpajat ja kausi huipentui kesäkuun alussa loppuseminaariin, jossa esiteltiin kehittämisen tuloksia. Kehittämiskauden tulokset koottiin verkkomuotoiseen loppuraporttiin. GeroMetron vuonna 2014 alkaneen pitkäjänteisen kehittämisen hyötyjä avattiin myös blogikirjoituksessa.

Lisäksi kevään ja syksyn aikana viimeisteltiin kotihoidon ammattilaisille tarkoitettu kuntoutuksen verkkokurssi, joka perustuu GeroMetrossa aiemmin tehtyyn kehittämistyöhön. Verkkokurssi julkaistaan myöhemmin TerveyskyläPRO:ssa, joka on sote-alan ammattilaisille tarkoitettu palveluportaali.

GeroMetro verkoston hyödyt ja kehittämiskauden arviointi

Loppuhaastatteluissa kehittäjät nostivat esiin GeroMetro-verkoston hyötyjä, joita olivat hyvien käytäntöjen, mallien, materiaalien ja kokemusten jakaminen. Etätilaisuudet toimivat hyvänä väylänä jakaa tietoa laajalle kuulijamäärälle. Vuoden 2022 aikana GeroMetron tapahtumiin kutsuttiin myös muualla Uudenmaalla toimivia ammattilaisia ennakoiden tulevaa hyvinvointialueuudistusta.

Ohjausryhmässä erityisen tärkeänä nähtiin etsivä työ ja sen integroiminen kaikkiin palveluihin, jotta asiakkaat löydettäisiin riittävän ajoissa. Asiakkaan kohtaamisen teemaa saattohoidossa pidettiin myös tärkeänä. Lähes kaikissa kehittämistehtävissä saavutettiin asetetut tavoitteet ja monissa päästiin suunniteltuakin pidemmälle.

Tulevaisuuden suunnittelu

Vuoden lopussa Uudenmaan alueella toimivat sosiaalialan osaamiskeskukset yhdistyivät. Samalla GeroMetron kehittämisen maantieteellinen alue laajeni. Kauden päätösvaiheessa suunniteltiin laajemmalla alueella tapahtuvan kehittämisen toteutusta ja teemoja yhdessä hyvinvointialueiden edustajien kanssa.

Tämän pohjalta valmisteltiin GeroMetron kehittämisen jatkosopimukset vuosille 2023–2024 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa.

Tapahtunutta GeroMetrossa 2022

- Tilaisuudet: viisi työpajaa ja päätösseminaari
- Julkaisut: kauden loppuraportti ja viisi blogikirjoitusta
- Vaikuttaminen: Eduskuntakuuleminen ikäihmisten palveluista

Raha- ja digipelaaminen Peliklinikka

Peliklinikka - raha- ja digipelaaminen

Peliklinikka on rahapeliongelmiin erikoistunut palvelukokonaisuus, joka tarjoaa apua myös muusta digipelaamisesta ja netin liikakäytöstä aiheutuviin haittoihin. Peliklinikalla tuotetaan ja kehitetään tuki-, ohjaus-, neuvonta- ja hoitopalveluita ongelmallisesti pelaaville ja heidän läheisilleen sekä vahvistetaan ongelmapelaamista työssään kohtaavan henkilöstön osaamista. Vuonna 2022 Peliklinikalla järjestettiin osana THL:n Aluetukea verkkokursseja ammattilaisille, edistettiin ongelmallisesti rahapelejä pelaavia kohtaavien sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten talousosaamista sekä tutkittiin Peli poikki -ohjelman vaikuttavuutta.

Aluetuki edistää rahapeliongelman tuen ja hoidon kehittämistä koko Suomessa

THL:n koordinoiman Rahapeliongelman hoidon ja tuen kehittämisen alueellisen tuen ([Aluetuki thl.fi](https://www.thl.fi/alueetuki)) tavoitteena on edistää rahapeliongelman hoidon ja tuen saatavuuden sekä laadun kehittämistä kunnissa ja hyvinvointialueilla vuosina 2021–2023.

Peliklinikka vastaa Etelä-Suomen Aluetuen toiminnasta. Aluetuki vahvistaa alueellista toimijuutta rahapeliongelman hoidon ja tuen palveluissa sekä tarjoaa niiden kehittämiseen tukea koulutusten, konsultaation sekä verkostoyhteistyön avulla. Aluetuki edistää myös alueellista tiedontuotantoa ja tilanneseurantaa tilastointia ja palvelujen arviointia kehittämällä. Tavoitteena on varmistaa rahapeliongelman ehkäisy ja hoidon integraatio hyvinvointialueiden rakenteisiin.

Vuonna 2022 järjestettiin valtakunnallisia, kaikille avoimia verkkokoulutuksia. Peliklinikalta voi myös tilata erilaisia tilauskoulutuksia ja infoja rahapeli riippuvuuden hoidosta.

Rahapeliongelma ja talous -verkkokurssi ammattilaisille

Peliklinikka tuotti yhdessä Takuusäätiön ja THL:n kanssa Rahapeliongelma ja talous -verkkokurssin, joka julkaistiin Takuusäätiön verkkosivuilla joulukuussa 2022. Kurssi on suunnattu sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille, jotka kohtaavat työssään rahapeliongelman vuoksi talous- ja velkavaikeuksissa olevia tai heidän läheisiään. Verkkokurssi soveltuu myös alan opiskelijoille.

Uusi testi ongelmallisesti rahapelejä pelaavien läheisille oman tilanteen arviointiin tai ammattilaiselle läheistyön tueksi

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten tulisi rahapeliongelman osalta tarjota tukea myös läheiselle. Rahapeliongelmaan tuki-, ohjaus- ja neuvontapalveluita tarjoavan Peluurin verkkopalvelussa julkaistiin testi, joka tarjoaa rahapelaajan läheiselle mahdollisuuden tarkastella omaa tilannettaan ja mahdollisia haittoja, joita pelaaminen aiheuttaa.

Testi antaa vastaajalle tietoa rahapelaamisesta sekä tarjoaa tukea ja vinkkejä läheisille heidän kokemiensa haittojen vähentämiseksi. Testin tuotti THL yhteistyössä Peliklinikan kanssa.

Tutkimus Peliklinikalla

Peliklinikalla tutkittiin Peli poikki -ohjelman vaikuttavuutta

Peliklinikalla tehtävän tutkimuksen tarkoituksena on arvioida Peliklinikalla tehtävien interventoiden vaikuttavuutta ja tuottaa tietoa Peliklinikan asiakaskunnasta ja apua hakevien tilanteista. Tutkimusta tehdään tiiviissä yhteistyössä asiakastyön ja palvelujen kehittäjien kanssa. Tämä mahdollistaa tutkimusperustaisen palvelujen kehittämisen.

Peli poikki -ohjelma on rahapeliongelman hoitoon kehitetty interventio, jonka perustana on kognitiivisbehavioraalinen terapia ja motivoiva haastattelu. Kahdeksan viikon aikana asiakas tekee itsenäisesti verkkopohjaisia tehtäviä ja on viikoittaisessa puhelinkontaktissa terapeuttiin. [Lue lisää Peli poikki -ohjelmasta \(peluuri.fi\)](https://peluuri.fi)

Peli poikki- ohjelma tuottaa myös tutkimusaineistoa, joka perustuu ohjelmassa käytettyihin standardoituihin mittareihin ja muuhun asiakasdataan. Vuonna 2022 yhteistyössä THL:n kanssa kirjoitetussa tutkimusartikkelissa selvitettiin hoidon vaikuttavuutta ja miten masentuneisuuden ja taloudellisen hallinnan tunne vaikuttaa hoidon tuloksiin.

Tulokset kertovat, että Peli poikki -ohjelman vaikuttavuus on yleisellä tasolla hyvä. Hoidon vaikutukset eivät kuitenkaan kestä yhtä pitkään, jos henkilöllä on masentuneisuusoireita tai jos hän kokee, ettei oma taloudellinen tilanne ole hallinnassa. [Lue lisää tuloksista Journal of Behavioral Addictions -lehdessä julkaistussa artikkelissa.](#)

Yliopistoyhteistyö ja Pääkaupunkiseudun Praksis

Yliopistoyhteistyössä valmisteltiin [Helsinki Practice Research Centren \(HPRC\)](#) perustamista ja avajaistilaisuus järjestettiin huhtikuussa. HPRC:n toiminta pohjautuu Heikki Waris- ja Mathilda Wrede -instituuteissa tehdylle työlle. Sen tavoitteena on vahvistaa sosiaalityön käytäntötutkimusta, tuoda yhteen käytäntötutkimuksesta kiinnostuneita toimijoita ja tukea tutkimustiedon saattamista käytäntöön.

Vuonna 2022 suunniteltiin kolmikielistä käytäntötutkimusyhteistyötä sekä pilotoitiin uusia käytäntöä ja tutkimusta yhteen tuovia tapahtumia. Sosiaalityön valtion tutkimusrahoitusta saatiin kolmeen HPRC:n tutkimushankkeeseen. Lisäksi osallistuttiin sosiaalihuollon TKKI-rakenteiden kehittämiseen liittyvään vaikuttamiseen yhteisillä lausunnoilla ja kannanotoilla.

Pääkaupunkiseudun Praksis ja sosiaalityön käytännönopetus

Praksiksessa jatkettiin toiminnan uudistamista hyvinvointialueiden käynnistymiseen liittyvät muutokset huomioiden. Lisäksi kehitettiin käytäntötutkimuksen opintojaksoa ja osallistuttiin sosiaalityön opetussuunnitelman uudistamiseen.

Sosiaalityön käytännönopetuksessa yhtenäistettiin suomen- ja ruotsinkielistä ammattikäytäntöjen opetusta ja osallistuttiin Sosnet-yliopistojen järjestämän käytännönopettajakoulutuksen kehittämiseen.

Sosiaalityön opiskelijoiden käytäntötutkimuksissa tarkasteltiin muun muassa monitoimijaiseen yhteistyöhön, sosiaalityön vetovoimatekijöihin, ylivelkaantumiseen, lähisuhdevä-kivaltaan, kotoutumiseen ja ekososiaaliseen sosiaalityöhön liittyviä kysymyksiä.

Sosiaalihuollon kirjaaminen ja Kansa -koulu

Sosiaalialan kirjaamisosaamisen vahvistamista jatkettiin verkossa ja verkostoissa Kansa-koulu -hankkeessa

Valtakunnallisessa vuoden 2022 lopussa päättyneessä [Kansa-koulu 4.0 -hankkeessa \(in-nokyla.fi\)](#) yhtenä tavoitteena oli kirjaamisasiantuntijavalmennusten avulla vahvistaa kirjaamisosaamista erityisesti sellaisissa sosiaalihuollon organisaatioissa, joita ei ole tavoitettu aikaisemmissa Kansa-koulu-hankkeissa, ja joissa ei vielä ollut riittävää kirjaamisosaamista.

Tätä kohderyhmää myös saavutettiin, sillä valmennukseen osallistujavalinnassa huomioitiin organisaatioissa jo toimivien kirjaamisasiantuntijoiden määrä, hakijoiden motivaatio sekä hakijoiden, heidän esihenkilöidensä ja työyhteisön sitoutuneisuus kirjaamisen kehittämiseen. Lisäksi kiinnitettiin huomiota alueelliseen tasa-arvoon.

[Kirjaamisfoorumi -sivustolla](#) olevan verkkovalmennuksen ilmettä ja rakennetta muokattiin helppokäyttöisemmäksi ja selkeämmäksi. Oppimateriaali päivitettiin ajan tasalle ja mukaan lisättiin uusia aktivoivia tehtäviä sekä asiasisältöä konkreettisia esimerkkejä.

Valmennetuille kirjaamisasiantuntijoille järjestettiin 3 kk kestänyt verkkotapahtuma Verkostofoorumi. Verkostofoorumilla saattoi vertaistuen ja -oppimisen lisäksi tutustua Kelan ja THL:n ajankohtaisiin nostoihin tiedonhallinnan kentältä ja keskustella niistä Kelan ja THL:n asiantuntijoiden kanssa.

Kysely ja raportti sosiaalihuollon kirjaamisen kehittämisen nykytilasta

Kansa-koulu 4.0 -hanke teki valtakunnallisen hyvinvointialueille suunnatun kyselyn, jolla kartoitettiin tulevien hyvinvointialueiden kirjaamisasiantuntijoita sekä rakenteisen kirjaamisen kehittämisen tilaa ja suunnitelmia. Kysely toimi myös interventiona, muistutuksena kirjaamisen kehittämisen tärkeydestä hyvinvointialueiden valmisteluvaiheessa.

Hyvinvointialueet ovat taustoiltaan erilaisissa asemassa, sillä osa niistä on toiminut jo joitakin vuosia maakunnallisina sote-kuntayhtyminä joko koko maakunnan laajuudelta tai osittain. Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon liittymiseen ja rakenteisten asiakasasiakirjojen käyttöönottoon kohdentuvat vaatimukset ovat kuitenkin hyvin moninaiset. Kyselyn vastausten perusteella sote-kuntayhtymätausta ei välttämättä tuo oleellisia edistysaskeleita.

[Tutustu Kirjaamisen kehittämisen tila 2022 -raportin tuloksiin \(vasso.fi\)](#)

Kansa-koulun Uudenmaan Koordinaatioryhmä jatkoi toimintaansa

Valtakunnallisen työn lisäksi hankkeessa tehtiin myös alueellista työtä. Soccan ja Sosiaalitaidon vuonna 2021 perustama Kansa-koulun koordinaatioryhmä jatkoi kirjaamisosaamisen seuraamista ja arviointia Uudellamaalla. Koordinaatioryhmä on tiedonvaihtaja Kansa-koulun ja alueellisten tarpeiden välillä. Se on antanut jäsenilleen tukea kirjaamisen koordinaation laajentamiselle hyvinvointialueille ja Kansa-koululle tietoa kirjaamisen kehittämisen tilanteesta.

Kansa-koulu 4.0 -hankkeessa tapahtunutta vuonna 2022

- Järjestimme 18 valtakunnallista valmennusryhmää, joista valmistui noin 350 uutta sosiaalihuollon kirjaamisasiantuntijaa
- Järjestimme kirjaamisasiantuntijoille verkkotapahtuma Verkostofoorumin, joka ke- räsi syksyn aikana noin 580 osallistujaa.
- Toteutimme 21 tulevaa hyvinvointialuetta ja Helsingin kaupungin kattavan kyselyn ja raportin sosiaalihuollon kirjaamisen kehittämisen kansallisesta tilasta

Sosiaalihuollon vaikuttavuus ja tutkimus

Vuonna 2022 Soccassa tehtiin vaikuttavuustutkimusta kahdessa tutkimushankkeessa, jotka toteutettiin valtion rahoituksella yliopistotasoisille sosiaalityön tutkimushankkeille (VTR). VTR on merkittävä väline sosiaalityön tietoperustaisuuden vahvistamisessa.

- Lastensuojelu lapsen etuna -tutkimus (ETU)
- Terveys- ja sosiaalityön arvioinnin ja intervention vaikuttavuus näkyväksi (Sostyö-TerVa)

Vuoden 2022 rahoitushaussa Helsinki Practice Research Centre'lle myönnettiin avustusta kolmeen VTR-tutkimushankkeeseen ja yhteen osahankkeeseen. Näistä Socca on mukana Vaikuttavuutta lastensuojeluun sosiaalityöntekijöiden vuorovaikutustaitoja vahvistamalla - Taitava (2023–2024) -hankkeessa, jossa kartoitetaan ja vahvistetaan lasten ja perheiden sosiaalityössä tarvittavia vuorovaikutustaitoja.

Muut vaikuttavuustutkimukset ja vaikuttavuuteen liittyvä kehittäminen

Sosiaalisen kuntoutuksen verkostossa tehtiin sosiaalisen kuntoutuksen vaikuttavuustutkimusta ja Peliklinikalla Peli poikki -ohjelman vaikuttavuustutkimusta.

Lisäksi Soccan verkkosivuille koottiin tietoa eri kehittämisverkostoissa ja hankkeissa tehdystä vaikuttavuuteen liittyvästä tutkimuksesta ja kehittämistyöstä.

Lastensuojelu lapsen etuna (ETU) -tutkimushanke

Lastensuojelu lapsen etuna? (ETU) -hankkeen tuloksia

Lastensuojelu lapsen etuna? Lapsen hyvinvoinnin arviointi lastensuojelussa ja sen rajapinnoilla (ETU) -hanke oli valtion tutkimusrahoituksen (VTR) saanut yliopistotasoinen, Soccan ja Tampereen yliopiston yhteinen tutkimushanke. Tutkimuksessa tarkasteltiin lapsen hyvinvoinnin arviointia tilanteissa, joissa pohditaan sitä, onko kyse "lastensuojeluasiasta". Kaksivuotinen ETU-hanke päättyi vuoden 2022 lopussa.

ETU-tutkimuksessa on työstyetty muun muassa arvioinnin osaamista, johtamista, käytäntöjä, yhdenmukaisuutta ja asiakasturvallisuutta, monikielisyyttä arvioinnissa, asiakasnäkökulmaa arviointiin sekä strukturoitujen arviointimenetelmien käyttöä.

Poimintoja tuloksista

Tutkimus toi esiin sen, että lapsen tilannetta arvioidaan moninaisissa ja vaihtelevissa organisatorisissa rakenteissa ja arviointi on erottamaton osa sosiaalityön ammatillista työskentelyä. Olisi tärkeää edelleen täsmentää, mitä, missä, miten ja miksi arvioidaan sekä lähestyä tutkimusperusteisesti tapauskohtaisen, käsityömäisen ja strukturoidun

arvioinnin välistä jännitettä. Hankkeen tutkimusjulkaisut kootaan Soccan verkkosivuille, kun ne valmistuvat.

Tutkimuksen aineisto koostui ammattilaisten ja asiakaskehittäjien ryhmähaastatteluista, esihenkilöiden haastatteluista, sosiaalityöntekijöille osoitetusta kyselystä, arvioinnin ohjeistuksista ja lomakkeista sekä 2022 keväällä kerätystä ARVOA-menetelmän tapaustutkimusaineistosta.

Hankkeen tutkijat jatkoivat yhteistyössä Soccan kanssa lapsen tilanteen arviointia käsittelevää webinaarisarjaa ja kirjoittivat blogeja. Loppuseminaari järjestettiin Tampereella marraskuussa 2022.

Terveyssosiaalityön arvioinnin ja intervention vaikuttavuus näkyväksi (Sostyö-TerVa) -tutkimushanke

Terveyssosiaalityön arviointi ja vaikuttavuus näkyväksi -tutkimushankkeessa kehitettiin sosiaalityön arviointityökaluja ja kerättiin aineistoa

Sostyö-TerVa on valtion tutkimusrahoituksen (VTR) saanut Itä-Suomen yliopiston johtama tutkimushanke. Tutkimuksen kohteena ovat kolme eri terveyssosiaalityön asiakasryhmää ja tutkimusta tehdään eri yliopistosairaaloissa (KYS, TAYS ja HUS). Soccassa toimiva HUSin osahanke käynnistyi helmikuussa 2022, ja tutkimuskohteena on lasten ja nuorten sairauksien sosiaalityö.

Hankkeen kansainvälinen tutkimusryhmä valmisteli kevään 2022 aikana tutkimuskyselyyn asiakkaille ja arviointityökalun sosiaalityöntekijöille. Asiakaskysely koostuu kahdesta kansainvälisestä validoidusta mittarista (elämänlaatua mittaava EuroHIS8 ja toimijuutta tarkasteleva Capability scale), Suomessa kehitetystä 3X10D-elämäntilannemittarista ja tutkimusryhmän itse kehittämästä palvelukyselystä.

Aineistonkeruuseen osallistui HUSissa yhteensä 44 lasten ja nuorten sairauksien sosiaalityöntekijää. Heidän asiakkanaan olevista lapsipotilaiden vanhemmat ovat tutkimuksen interventioryhmä (n=89). Vertailuryhmässä (n=89) on vanhempia, joiden lapsen tutkimukseen tai hoitoon ei sisällynyt sosiaalityötä.

Vuoden merkittävimmät saavutukset olivat terveyssosiaalityön arviointityökalun rakentaminen ja aineistonkeruun onnistuminen niin asiakkaiden kuin sosiaalityöntekijöidenkin kanssa. Sen mahdollisti käytäntötutkimuksellinen lähestymistapa: tutkimusasetelman suunnittelu yhteistyössä ja jatkuva vuoropuhelu sosiaalityöntekijöiden kanssa sekä aineistonkeruun mukauttaminen valitseviin olosuhteisiin.

Tutkimuksen esittelyä tilaisuuksissa ja verkostoissa

Aineistonkeruun ohella tutkimusasetelmaa ja sosiaalityön arviointityökalua esiteltiin sosiaalityön tutkimuksen päivillä, vaikuttavuuden tutkimuksen päivillä ja terveystieteiden tutkimuksen päivillä. Tutkimusryhmä osallistui Vaikuttavuus sosiaali- ja terveydenhuollossa -seminaarin toteuttamiseen HUSissa ja osahanke järjesti Sosiaalityön tutkimuksen uudet tuulet -kutsutilaisuuden.

Lisäksi tavattiin valtakunnallista terveystieteiden tutkimuksen johtavien sosiaalityöntekijöiden verkostoa ja HUSin osahankkeessa pidettiin tutkimustapaamisia Lasten ja nuorten sairauksien sosiaalityöntekijöiden, johtoryhmien ja työryhmien kanssa.

Viestintä

Vilkasta uutisointia, tapahtumia ja raportointia

Vuonna 2022 kerrottiin asiantuntijoidemme työstä lukuisten uutisten ja blogitekstien avulla (yhteensä lähes 100 kpl) ja aloitettiin kaksi uutta juttusarjaa. ”Duunissa Soccassa” -sarja esitteli yksittäisten asiantuntijoidemme työtä ja Uudenmaan osaamiskeskusyhteistyön blogisarja avasi tiivistyvää Uusimaayhteistyötä eri toimintakokonaisuuksien näkökulmista.

Uusimaayhteistyö näkyi myös tapahtumien markkinoinnissa ja uutisoinnissa, laajensimme molempia myös muun Uudenmaan alueelle. Esimerkeiksi voi nostaa sosiaalisen kuntoutuksen ja ikäihmisten palvelujen kehittämisen GeroMetron työpajat ja seminaarit, jotka järjestettiin osin livetilaisuuksina ja osin etätoteutuksina. Tulevaisuuden lastensuojelu -hankkeen ja Lastensuojelu lapsen etuna (ETU) -tutkimuksen webinaareihin kutsuttiin osallistujia koko Etelä-Suomen alueelta. Tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisessä viestintä tuki hanketyöntekijöitä webinaarien toteutuksessa, markkinoinnissa ja uutisoinnissa.

Vuotta 2022 leimasivat myös isojen, valtakunnallisten tapahtumien järjestäminen. Elokuussa järjestimme yhdessä Verson ja Sosiaalitaidon kanssa valtakunnalliset osaamiskeskuspäivät oske-toiminnan 20-vuotisjuhlien kunniaksi ja valmistelimme valtakunnallisia aikuissosiaalityön päiviä huhtikuulle 2023.

Somessa jatkoimme viestintää [Facebookissa](#) ja [Twitterissä](#).

Vuonna 2022 päättyi useampi pidempi kehittämiskausi. Verkkomuotoiset loppuraportoinnit valmistuivat ikäihmisten palvelujen GeroMetrossa ja Tulevaisuuden lastensuojelu-hankeessa. Myös pääkaupunkiseudun sosiaalisen kuntoutuksen kartoituksen raportointia työstettiin.

Viestinnässä tapahtunutta

(suluissa luvut vuodelta 2021)

- Verkkosivuillamme käyntejä vuodessa 56 000 (98 000), kävijöitä 35 200 (62 000) ja katsottuja sivuja 146 060 (212 000)
- Teimme tai olimme mukana yhdeksässä kannanotossa ja eduskuntakuulemisessa.
- Kirjoitimme 95 (64) uutista ja blogia verkkosivuillemme.
- Soccan Facebook-sivuilla 2230 (2050) seuraajaa
- Twitterissä 267 (67) seuraajaa

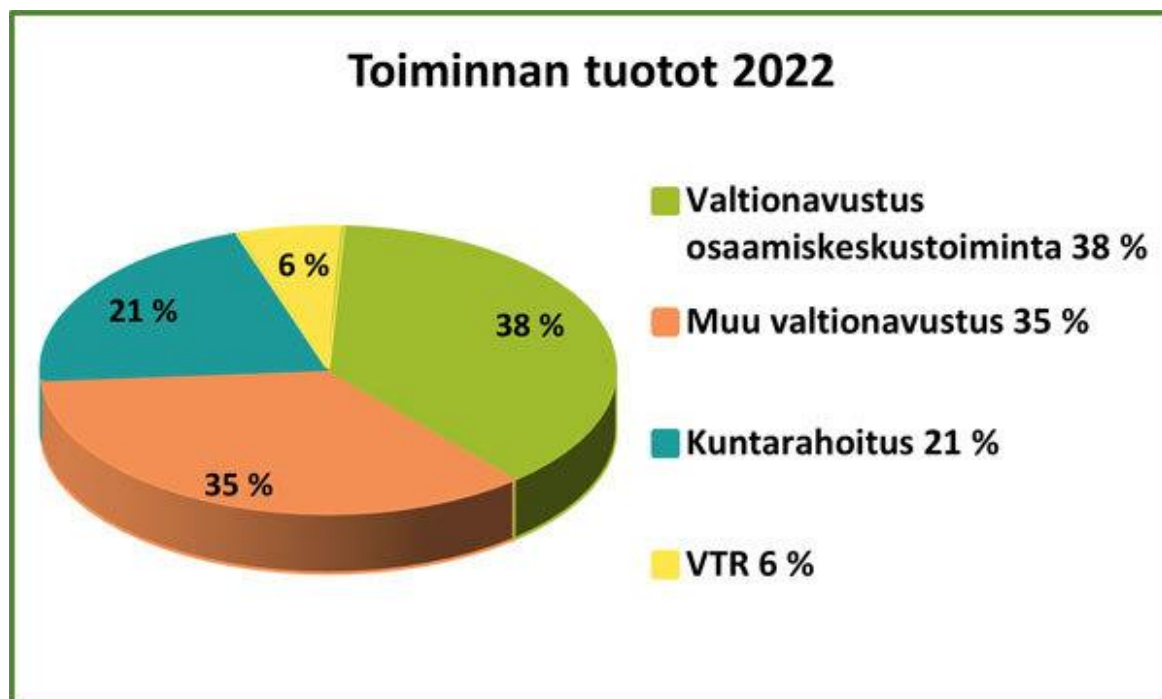
Henkilöstö ja talous

Socassa työskenteli vuoden aikana vakituisessa työsuhteessa kahdeksan henkilöä ja määräaikaisessa työsuhteessa 15 henkilöä. Lisäksi vuoden aikana oli yksi yliopisto- ja yksi ammattikorkeakouluharjoittelija. Viikoittaiset koko työyhteisön kokoavat tiimpalaverit olivat tärkeitä tapaamisia, joissa jaettiin hankkeiden kuulumiset ja muut yhteiset asiat.

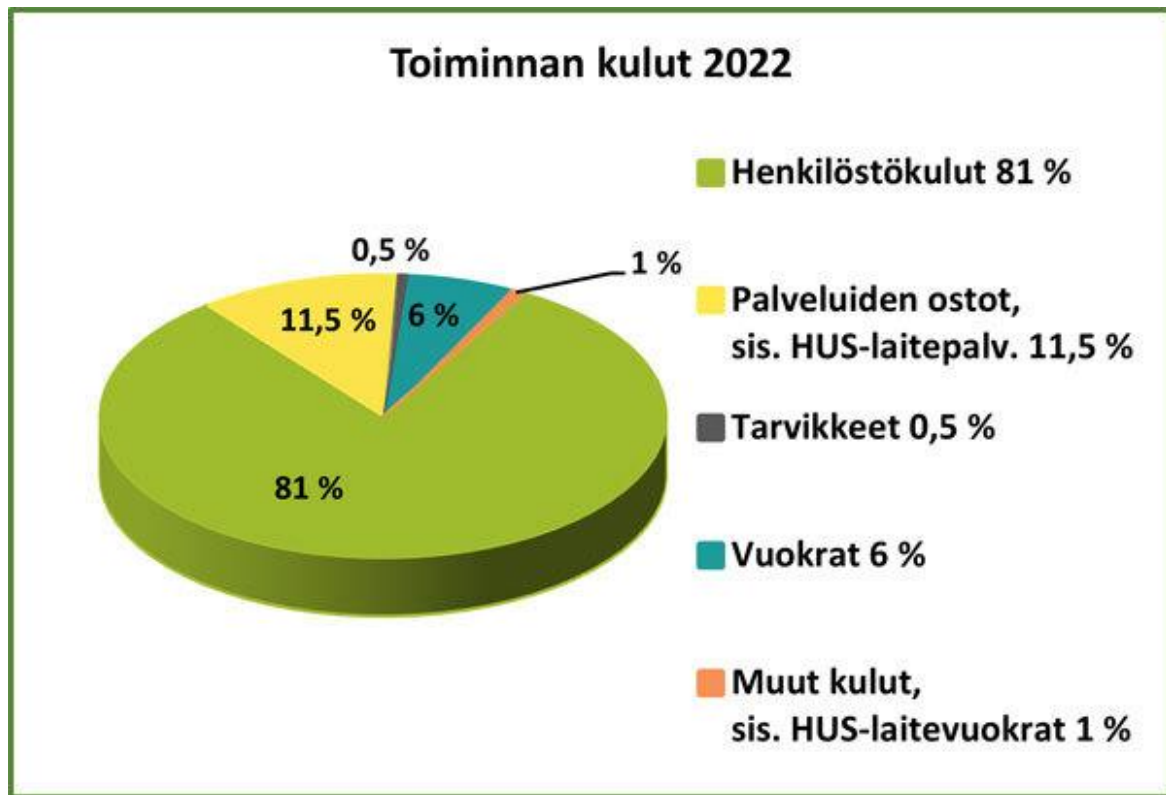
Talous

Soccan talous koostui lakisääteisestä osaamiskeskustoimintaan myönnetystä STM:n valtionavustuksesta. Perustoimintaan myönnetty valtionavustus oli 484 447 €, ja se määräytyy asukasluvun ja pinta-alan mukaan. Muun toiminnan rahoittajia olivat kunnat, STM ja THL. Toiminnan rahoitus oli kaikkiaan noin 2 miljoonaa euroa, mikä sisälsi edelliseltä vuodelta siirtyneitä varoja. Toimintamenot koostuivat suurimmaksi osaksi henkilöstökuiluista.

Toiminnan rahoituksesta sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan valtionavustus oli 38 prosenttia, muu valtionavustus 35 prosenttia, kuntien rahoitus 21 prosenttia ja yliopistotason sosiaalityön tutkimusrahoitus (VTR) 6 prosenttia.

Toiminnan kuluista henkilöstökulujen osuus oli 81 prosenttia, palveluiden ostot 11,5 prosenttia, tarvikkeet 0,5 prosenttia ja vuokrien ja muiden kulujen osuus yhteensä 7 prosenttia.

Osaamiskeskustoiminnan valtionavustuksen käyttö

Valtionavustuksella katettiin Soccan johtajan, tiedottajan, projektisihteerin, projektipäällikön ja kahden vakituisen erikoissuunnittelijan henkilöstökulujen lisäksi muun muassa HUSin yhteispalvelujen kuluja sekä toimitilan vuokrakuluja.

Kuntien rahoitus

Pääkaupunkiseudun kunnat rahoittivat yhteistyösopimuksessa sovitun mukaisesti Pääkaupunkiseudun Praksis -toimintaa. Rahoitus koostui muun muassa kehittämisspäällikön, Helsingin yliopiston sosiaalityön käytäntötutkimuksen professorin ja yliopistonlehtorin henkilöstökuluista. Helsingin kaupunki rahoitti Soccan osuuden; Espoo, Vantaa ja Kauniainen yliopiston osuuden.

Kuntien rahoituksella jatkettiin sosiaalisen kuntoutuksen kehittämistä ja arviointia aikuis-sosiaalityössä. Ikäihmisten palveluiden kehittämisverkosto GeroMetron toimintaa rahoittivat pääkaupunkiseudun kuntien lisäksi Kerava ja Kirkkonummi.

Muu ulkopuolinen rahoitus

Monitoimijaisella Peliklinikalla oli lukuisia eri rahoittajia. Soccan osalta rahoitus saatiin THL:n valtionavustuksena, jolla katettiin Peliklinikan kehittämispäällikön, erikoistutkijan ja erikoissuunnittelijan henkilöstökulut sekä muita toiminnan ja hallinnon kuluja.

THL:n valtionavustus saatiin myös Kansa-koulu IV-hankkeelle, jota toteutettiin valtakunnallisesti sosiaalialan osaamiskeskusten kanssa. Tulevaisuuden lastensuojelu -hankkeen kuluista 80 prosenttia katettiin STM:n valtionavustuksella ja 20 prosenttia pääkaupunkiseudun kuntien rahoituksella. Lisäksi saimme valtionavustusta kahteen yliopistotasoisien sosiaalityön tutkimukseen.

Julkaisut

Lapset, perheet ja lastensuojelu

[Tulevaisuuden lastensuojelu -hankkeen loppuraportti \(innokyla.fi\)](#)

Lastensuojelu lapsen etuna (ETU) -tutkimuksen artikkelit (sisällöt työstettiin vuonna 2022)

Aikuisten palvelut

(julkaisujen sisällöt työstettiin pääosin vuonna 2022)

Sosiaalinen kuntoutus monialaista tukea tarvitsevan aikuisen palvelupolulla - pääkaupunkiseudun sosiaalisen kuntoutuksen kartoitus Tytti Hytti 2023

Vieraskielisten sosiaalinen kuntoutus - raportti ammattilaisten ja asiakkaiden kokemuksista Tuija Koivukoski ja Tytti Hytti 2023 (pdf)

Ikäihmisten palvelut GeroMetro

Kehittämiskauden 2020-2022 loppuraportti

Peliklinikka

[Palomäki, J., Laakasuo, M., Castrén, S., Saastamoinen, J., Kainulainen, T., & Suhonen, N. \(2021\). Online betting intensity is linked with Extraversion and Conscientiousness. Journal of Personality.](#)

[Palomäki, J., Heiskanen, M., & Castrén, S. Online 8-week cognitive therapy for problem gamblers: The moderating effects of depression symptoms and perceived financial control. Journal of Behavioral Addictions, 11\(1\), 75-87.](#)

[Palomäki, J., Lind, K., Heiskanen, M., & Castrén, S. Predicting dropouts in online problem gambling treatment: New evidence from cross-validated models. Psychology of Addictive Behaviors.](#)

